

Odprto pismo Nacionalnemu svetu za kulturo

Spoštovani člani Nacionalnega sveta za kulturo!

Koordinacijski odbor stanovalcev Fondovih hiš si v imenu podpisnikov Temeljne listine že dlje časa prizadeva, da bi se pri prenovi Plečnikovega stadiona za Bežigradom upoštevali kulturnovarstveni pogoji, ki jih je izdal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije. V tem času se je pokazalo, da je glavni vir sporov v zvezi s prenovo ravno precejšnja nedorečenost varovanja kulturne dediščine. Tako se investitor, država, nosilci javnega pooblastila, lokalna skupnost in okoliški stanovalci pogosto znajdejo na različnih bregovih, pri čemer si področje spomeniškega varstva vsak razlaga po svoje. Da bi zmanjšali možnost nenehnega ponavljanja tovrstnih zapletov, v katerih družba po nepotrebnem trati svojo energijo, namesto da bi si vsi s skupnimi močmi prizadevali zadevo premakniti naprej, smo se odločili, da pripravimo nekaj predlogov s poudarkom na strategiji varstva kulturne dediščine. Ob jasno določenih smernicah, kaj je dopustno, kaj Slovenija želi in kaj si lahko privošči ter kakšne pomoči je lahko deležen lastnik nepremične kulturne dediščine, bi se laže izognili neuresničljivim pričakovanjem vpletenih.

Člane Nacionalnega sveta za kulturo tako naprošamo, da obravnavajo predloge v priponki in jih po svoji presoji posredujejo pristojnim organom. Verjamemo namreč, da bodo z vašim posredovanjem naleteli na ugodnejši odmev, kot če jih razpošlje neki koordinacijski odbor. Naše izkušnje na žalost kažejo, da nam Mestna občina Ljubljana niti po enem mesecu ni pripravljena odgovoriti na pobude v zvezi s pripravo mednarodnega natečaja in pripravo občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje Plečnikovega stadiona.

V imenu podpisnikov Temeljne listine vas lepo pozdravljamo,

Koordinacijski odbor
stanovalcev Fondovih hiš

Ljubljana, 16. 12. 2008

PREDLOGI STANOVALCEV FONDOVIH HIŠ

Izhajajoč iz 73. člena Ustave Republike Slovenije, da je vsakdo je dolžan v skladu z zakonom varovati naravne znamenitosti in redkosti ter kulturne spomenike, in iz 44. člena Ustave, da ima vsak državljan pravico, da v skladu z zakonom neposredno ali po izvoljenih predstavnikih sodeluje pri upravljanju javnih zadev, podpisniki Temeljne listine stanovalcev Fondovih hiš

predlagamo:

1. da Republika Slovenija na temelju 73. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200816&stevilka=485>) čim prej pripravi strategijo varstva dediščine na podlagi ocene ogroženosti dediščine in priložnosti za njen razvoj ter določi cilje, usmeritve in ukrepe celostnega ohranjanja dediščine, ki je predmet javne koristi -
izpolnitev tega cilja predvideva tudi Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2008-2011 (<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200835&stevilka=1428>), ki jo je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na seji 2. 4. 2008 in ki v devetem poglavju zahteva zagotovitev sistemske podlage za celostno ohranjanje kulturne dediščine ter sprejetje strategije varstva kulturne dediščine;
2. da se na temelju Strategije za varstvo kulturne dediščine in naravnih vrednot v Republiki Sloveniji v skladu z mednarodnimi pravnimi instrumenti in aktivnostmi, sprejete na seji Vlade Republike Slovenije dne 27. 12. 2007, na Nacionalni poskusni seznam svetovne dediščine uvrsti arhitektura Jožeta Plečnika, kot predvideva tudi preliminarni predlog prioritete -
temeljni namen ustanovitve Nacionalnega poskusnega seznama svetovne dediščine je namreč organiziran in strokovni izbor dediščine izjemnega nacionalnega pomena in vrednot ter zagotovitev njenega primerne varstva, pri čemer se s pomočjo smernic poskrbi za dolgoročno pravno, redno institucionalno in/ali tradicionalno varstvo ter upravljanje;
3. da v skladu s Strategijo razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011 (http://www.ljubljana.si/file/796159/strategija-razvoja-kulture_mol-cistopis.pdf) organi mestne občine tudi v praksi izrabijo vse priložnosti za dejavno vključitev prebivalcev v procese urejanja, vzdrževanja in rabe mestnega prostora in s tem trajnostnega razvoja ter za vključevanje spomenikov in kulturne dediščine v revitalizacijo mesta in zlasti javnih prostorov(str. 42 in 43);
4. da Mestna občina Ljubljana začne uresničevati priporočilo iz revizijskega poročila Računskega sodišča Republike Slovenije ([http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/KE936F04792CD367DC125716A002F4DB8/\\$file/2060405.pdf](http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/KE936F04792CD367DC125716A002F4DB8/$file/2060405.pdf)), da naj že v fazi načrtovanja preveri možnosti sofinanciranja investicije iz državnega proračuna ali s sredstvi evropske kohezijske politike, jih ustrezno upošteva v finančni konstrukciji ter izvede aktivnosti za pridobitev teh sredstev in da naj pripravi dolgoročno vizijo namena uporabe stadiona Bežigrad, ki bo usklajena s spomeniškovarstveno stroko, Ministrstvom za kulturo in ostalimi lastniki spomenika (str. 6).